

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Lars Boje Mathiesen (NB)
Lars.Mathiesen@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 2022 - 1789
11. marts 2022

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 11. februar 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 196 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lars Boje Mathiesen (NB).

Spørgsmål nr. 196:

”Vil ministeren oplyse virkningen på de offentlige finanser før og efter tilbageløb og adfærd, samt virkningen på arbejdsudbud og BNP i 2025, 2030 og 2035 ved, at opgørelsen af arbejdsmarkedsanciennitet i retten til tidlig pension alene opgøres ud fra tiden i ordinær lønmodtagerbeskæftigelse eller tiden som selvstændig uden deltidskorrektion, dvs. i antal hele år? ”

Svar:

Aftalen om ret til tidlig pension kom på plads i efteråret 2020, og de første borgere har nu velfortjent trukket sig tilbage på ordningen d. 1. januar 2022. Med aftalen om tidlig pension fandt vi en løsning for dem med de længste og ofte mest slid-somme arbejdsliv. De får nu ret til at kunne gå på pension, mens de stadig har livs-kvalitet i pensionsalderen.

I opgørelsen af antal år på arbejdsmarkedet i ordningen for tidlig pension indgår år, hvor man har arbejdet som lønmodtager, som selvstændig, i fleksjob og i job med løntilskud. Men der er også andre elementer, der giver anciennitet, herunder perioder på arbejdsløshedsdagpenge og sygedagpenge. Det er valgt, da aftalepartierne ikke ønsker, at man skal afskæres fra tidlig pension, fordi man har været ramt af arbejdsløshed, sygdom eller arbejdsskade. Ledighed kan ramme pludseligt, som vi har set det under coronakrisen, og sygdom og ulykker kan ramme enhver.

I ordningen for tidlig pension sidestilles deltidsbeskæftigelse desuden med fuldtidsbeskæftigelse for personer, som er fyldt 18 år. Det er valgt for at sikre, at personer, som af forskellige årsager arbejder på nedsat tid, eller som ikke har mulighed for at arbejde fuld tid, også kan opnå ret til tidlig pension. Da kvinder oftere er på deltid end mænd, sikre sidestilling ligeledes, at kvinder og mænd reelt har lige adgang til ordningen. Af samme grund er det valgt også at give anciennitet for perioder på barsel, som kvinder oftest holder mere af end mænd.

Lønmodtageres beskæftigelsesomfang opgøres i ordningen på baggrund af ATP-indbetalinger, og de indbetalingsintervaller, der gør sig gældende over tid. Det betyder, at det ikke er muligt at skelne mellem fuldtid og beskæftigelse ned til 27 timer om ugen (30 timer om ugen før 1992).

Ved tildeling af anciennitet i ordningen for tidlig pension opgøres selvstændiges beskæftigelsesomfang på baggrund af nettooverskuddet, som omregnes til et timeantal/beskæftigelsesgrad i året med udgangspunkt i den maksimale dagpengesats. For at tilgodese selvstændiges mulighed for at optjene anciennitet i år med underskud eller optjene yderligere anciennitet i år med overskud under dagpengeniveauet, kan overskud over dagpengegrænsen i et givet kalenderår flyttes (med visse begrænsninger) til år, hvor der ikke er opnået fuld anciennitet som selvstændige.

Opgøres arbejdsmarkedsanciennitet alene på baggrund af tiden i lønmodtagerbeskæftigelse (uden deltidskorrektion) og tiden som selvstændig (uden mulighed for at flytte overskud) i Danmark, forventes det, at ca. 34.000 helårspersoner vil være berettigede til tidlig pension i 2025, *jf. tabel 1*. Det dækker over personer i alle årsgange, der har mulighed for at være på tidlig pension i 2025 (mindst 42 års anciennitet).

Korrigeres der for forventet udnyttelsesgrad, skønnes de samlede udgifter til tidlig pension at være ca. 1,9 mia. kr. i 2025 efter skat, tilbageløb og adfærd.

Tabel 1

Nøgletal ved alternativ opgørelse af arbejdsmarkedsanciennitet

	2025	2030	2035
Udgifter til tidlig pension i alt efter skat, tilbageløb og adfærd*, mio. kr.	1.900	1.900	2.000
Antal berettigede	33.750	19.750	17.000
Antal benytter	15.500	9.500	8.750
Reduktion i arbejdsudbud	5.000	4.500	5.000

Ann.: *Virkningen af indførelse af en ny ret til tidlig pension er baseret på, at nogen vælger at benytte denne. Uden denne adfærd – at nogen vælger at benytte muligheden for tidlig pension frem for deres alternative arbejdsmarkedsstatus – ville indførelsen af tidlig pension ingen økonomiske konsekvenser have. Ændringsforslag, der alene påvirker opgørelseskriterierne for, hvem der er berettiget til tidlig pension, har ingen økonomiske konsekvenser opgjort ekskl. adfærd.

Arbejdsmarkedsanciennitet er alene opgjort på baggrund af tiden i lønmodtagerbeskæftigelse (uden deltidskorrektion) og tiden som selvstændig (uden mulighed for at flytte overskud) i Danmark. Det er på baggrund af ATP-indbetalinger ikke muligt at skelne mellem fuldtid og beskæftigelse ned til 27 timer om ugen (30 timer før 1992). Antal berettigede og antal benytter er vist i helårspersoner. Reduktion i arbejdsudbud er vist i fuldtids-personer. Udgifter er afrundet til nærmeste 100 mio., kr. og antal er afrundet til nærmeste 250 personer.

Kilde: Beskæftigelsesministeriets egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registre og administrative oplysninger om individuelle ATP-indbetalinger stillet til rådighed af ATP.

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard
Beskæftigelsesminister